

gevoegd, en Constantius werd erkend als de wettige soeverein van Italië, Africa en westelijk Illyricum. Het leger onderwierp zich aan hun recht van erfgenaam, en de drie keizers verwaardigden zich, na enig talmen, van de senaat de titel Augustus te aanvaarden. De oudste van hen was, toen hij voor het eerst met bestuurlijke macht werd bekleed, eenentwintig, de tweede twintig en de derde slechts zeventien jaar oud.

Tijdens de lange heerschappij van Constantius werden de oostelijke provincies getroffen door de rampen van de Perzische oorlog. Wederzijdse invallen brachten, van de poorten van Ctesiphon tot die van Antiochië, verschrikkingen en verwoestingen teweeg. Deze gevechten werden geleverd door Arabieren uit de woestijnen, wier belangen en genegenheid verdeeld waren: enkelen van hun onafhankelijke leiders steunden Sapor, terwijl anderen de keizer hun twijfelachtige trouw beloofden. De meer omvangrijke en gewichtige oorlogshandelingen werden met gelijke heftigheid verricht en de legers van Rome en Perzië ontmoetten elkaar in negen bloedige veldslagen, waarin Constantius tweemaal persoonlijk het bevel voerde.

Al waren Sapor's legers op het slagveld in het voordeel, en al verspreidden negen opeenvolgende overwinningen de roem van zijn moed en leiderschap over de wereld, hij kon zijn plannen niet volbrengen zolang de versterkte steden van Mesopotamië, en vooral de oude, sterke stad Nisibis, door de Romeinen bezet werden gehouden. Hoewel Sapor in zijn verwachtingen werd teleurgesteld en twintigduizend soldaten verloor, bleef hij ijveren voor de verovering van Nisibis, en dat met een

volharding die slechts week voor de noodzakelijke verdediging van de oostelijke provincies van Perzië tegen een grootscheepse inval van Massageten. Toen hiervan bericht werd gaf hij onverwijld het beleg op en trok hij in ijlmarzen van de oevers van de Tigris naar die van de Oxus. De gevaren en zwarigheden van de oorlog tegen de Scythen dwongen hem met de keizer een wapenstilstand te sluiten, of althans in acht te nemen. Het bestand was voor beide vorsten even dienstig, omdat Constantius, na de dood van zijn twee broers, werd betrokken in revoluties en burgeroorlogen, die de inzet van zijn onverdeelde macht vergden en zelfs te boven dreigden te gaan.

Na de verdeling van het rijk verstreken nauwelijks drie jaren, al eer de zoons van Constantijn de mensheid er van leken te willen overtuigen dat zij niet in staat waren genoeg te nemen met de gebiedsdelen, voor wier bestuur hun bekwaamheden ontoereikend waren. De oudste van deze vorsten klaagde weldra dat hem een rechtmatig aandeel in de buit was onthouden. Hij eiste van Constantius de provincies van Africa, als tegenwicht voor de rijke landen van Macedonië en Griekenland die Constantius, hoewel deze hem wellicht in schuld en verdienstelijkheid overtrof, na de dood van Dalmatius had verkregen. Het gemis aan oprechtheid dat Constantijn ondervond tijdens moeizame en vruchteloze onderhandelingen, bracht zijn onstuimigheid tot wanhoop en hij luisterde gretig naar die gunstelingen, die hem voorhielden dat zowel zijn eer als zijn eigenbelang bij een voortzetting van de twist was gebaat. Aan het hoofd van een ordeloze horde, die zich eerder leende voor

Tinnen kan en schaal. (4e eeuw n.C., British Museum, Londen)

plunderin
Constans' gevolgen die toent bekwaam
eenheid v eigen pers maakten
stantijn w een hinde verrast, o
Alsa werc gegund, r weigerde
heer en n

De onc en de wr verachtel aspecten gespreid ondeugd volk vers herkomst naam Ro blijf in A favoriete en misda gerucht v vlucht te danen he haven ko door een zich, zor opdracht

Zodra revolutie van Aut Magnen: prefectur reidseler vergaren inlossen

Het ni het keiztius van de zorg neef Gal op naar en hoop sche He tius. De zijn ang het bonc hun ver tius me eerzuch rang te worden beweget